

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України» щодо зміни підходу у визначенні обсягу доходів для застосування
спрощеної системи оподаткування

1. Обґрунтування необхідності ухвалення проекту Закону

Наприкінці 2014 року було внесено зміни до Податкового кодексу України, якими для фізичних осіб-підприємців було встановлено наступні граничні ліміти для застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності:

- для фізичних осіб-підприємців 1 групи – 300 тис грн.,
- для фізичних осіб-підприємців 2 групи – 1,5 млн грн.,
- для фізичних осіб-підприємців 3 групи – 5 млн грн.

Також було введено верхню межу застосування спрощеної системи оподаткування без обов'язку застосування реєстратора розрахункових операцій - 1 млн грн.

За 5 років економічна ситуація змінилася кардинально. Вартість товарів, послуг, логістика, курс іноземних валют тощо. Крім цього, суттєвих змін зазнав розмір мінімальної заробітної плати, до з яким поєднано більшість видатків суб'єктів мікропідприємництва.

Частково цей дисбаланс було усунуто на початку поточного року, коли було внесено зміни до Податкового кодексу України та збільшено граничні ліміти для застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності:

- для фізичних осіб-підприємців 1 групи – 1 млн грн.,
- для фізичних осіб-підприємців 2 групи – 5 млн грн.,
- для фізичних осіб-підприємців 3 групи – 7 млн грн.

Однак, незважаючи на це, очевидним залишається невиправданість використання фіксованого обсягу доходу впродовж кількох років, особливо в умовах стрімкої зміни фінансово-економічних показників у державі.

Такі обставини зумовлюють необхідність віднайти інші показники, які дали б змогу об'єктивно та своєчасно реагувати на фінансово-економічні зміни, і таким показником може виступати розмір мінімальної заробітної плати, до якого прив'язано більшість видатків суб'єктів господарювання, включаючи також окремі податки.

Так, динаміка змін розміру мінімальної заробітної плати на протязі 2015-2020 років свідчить про її збільшення з 1218 грн у 2015р. по 4723 грн у 2020р., тобто на 388 %.

Отже, практично уся розхідна частина збільшилася на 388 %. Однак ліміти продовжували залишатись сталою величиною.

Розміри лімітів у співвідношенні до мінімальної заробітної плати у 2015 році виглядали наступним чином:

- для фізичних осіб-підприємців 1 групи – 246 МЗП,
- для фізичних осіб-підприємців 2 групи – 1231 МЗП,
- для фізичних осіб-підприємців 3 групи – 4105 МЗП.

Межа для обов'язку застосування РРО у 2015р. – 821 МЗП.

Проектування розмірів мінімальної заробітної плати у розрізі лімітів для фізичних осіб-підприємців з 2015 на 2020 рік дає наступні значення:

- для фізичних осіб-підприємців 1 групи – 1 млн 162 тис. грн.,
- для фізичних осіб-підприємців 2 групи – 5 млн 814 тис. грн.,
- для фізичних осіб-підприємців 3 групи – 19 млн 388 тис. грн.

На цьому тлі цілком логічним є нещодавнє підвищення лімітів, однак воно не вирішує даної проблеми у довгостроковій перспективі.

При цьому, не зовсім зрозумілим є залишення на попередньому рівні сталої величини верхньої межі застосування спрощеної системи оподаткування без РРО в розмірі 1 млн грн. Така ситуація зводить нанівець ідею підвищення лімітів.

Тому для розвитку підприємництва в Україні, покращення бізнес клімату та зменшення тиску на суб'єктів мікропідприємництва, а також створення передумов для росту бізнес-ініціативи та свободи підприємницької діяльності незалежно від економічної ситуації, пропонується визначити ліміти для фізичних осіб-підприємців та верхню межу застосування спрощеної системи оподаткування без застосування РРО в залежності від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного року.

Це дасть поштовх до розвитку підприємництва, підвищить податкову культуру підприємців, та зробить спрощену систему оподаткування гнучкою до економічних змін.

2. Мета і завдання проекту Закону.

Метою законопроекту є вдосконалення правового регулювання застосування спрощеної системи оподаткування через зміну підходу і визначенні обсягу доходу, з досягненням якого пов'язана можливість платникам податків обрати і перебувати на спрощеній системі оподаткування.

Завданням законопроекту є:

- покращення правового регулювання інституту спрощеної системи оподаткування через визначення розміру доходу не у твердій фіксованій грошовій сумі, а шляхом прив'язки до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;
- приведення у відповідність із змінами у фінансово-економічній сфері, які відбулись протягом останніх років положень, які регламентують правила застосування реєстраторів розрахункових операцій.

3. Загальна характеристика та основні положення проекту Закону.

Положеннями проекту Закону вносяться наступні зміни до Податкового кодексу України:

- вносяться зміни до статті 291 в частині зміни принципу визначення обсягу доходу, з досягненням якої пов'язана можливість обрати спрощену систему оподаткування, а також змінити відповідну групу оподаткування з фіксованої суми 1, 5 і 7 мільйонів гривень до розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;

- вносяться зміни до статті 296 в частині зміни підходу до визначення обсягу доходу для платників єдиного податку другої – четвертої груп, з досягненням якого пов'язана обов'язковість застосування реєстраторів розрахункових операцій, а саме: прив'язка до фіксованої суми у розмірі 1 млн грн змінюється прив'язкою до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

4. Стан нормативно-правової бази у цій сфері правового регулювання.

Основним нормативно-правовим актом, що діє у даній сфері правового регулювання, є Податковий кодекс України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребує додаткового фінансування з державного та місцевого бюджетів.

6. Прогноз соціальних та інших наслідків прийняття проекту Закону.

Реалізація проекту Закону дозволить зробити механізм застосування спрощеної системи оподаткування першої-третьої груп платників єдиного податку справедливим, об'єктивним та економічно обґрунтованим, а також дозволить створити сприятливі умови для ведення господарської діяльності суб'єктами мікропідприємництва.

Народний депутат України

Фріс І. П.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ФРІС ІГОР ПАВЛОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000003A0F2D0024F68E01
Дійсний до: 28.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 290д9/1-2020/108268 від 15.07.2020

144150